
230. Bárður á Steig Nielsen (Main speech)

Kære præsident, ærede kollegaer og nordiske venner.

Der er visse hændelse og perioder, som sætter politiske systemer på særlig udfordrende prøver. Fra oldtiden ved vi, at smitsomme sygdomme altid har været en direkte trussel mod freden og samfundsordenen. I mange tilfælde har en epidemi været årsag til en revolution, eller også har den ændret et samfunds grundlæggende struktur. Vi ved således, at det kan være en alvorlig trussel mod fællesskabet. Hvis vi ikke passer på, kan coronakrisen også være en trussel mod det nordiske fællesskab. Hvordan styrker og bevarer vi så vores samarbejder i en sådan krisesituation? Svaret er enkelt: ved at skabe og bevare tilliden mellem vores lande.

På Færøerne har borgernes tillidsniveau været afgørende for vores håndtering af pandemien. Undersøgelser fra Færøernes Universitet viser, at tilliden til myndighederne, medierne og eksperterne har været høj gennem pandemien. Selv om vi i perioder har haft verdensrekord i testning, har det være tilliden, som har været grundstenen i vores coronahåndtering. Tilliden har været grundlaget for, at vi i perioder har kunnet lukke samfundet ned med anbefalinger og ikke med påbud og love. Tilliden har fået folk til at lytte til myndighedernes anbefalinger om at spritte af, holde afstand og benytte sig af vores store testkapacitet. Men situationen ændrer sig hele tiden. Det er umuligt at hvile på laurbærrene. Så snart du tror, du er i mål med en vellykket coronastyring, kan du blive ramt af en ny smittebølge. Det oplever vi desværre på Færøerne i øjeblikket.

Det er som at skyde mod et bevægeligt mål. Krisens omstændigheder ændrer sig, hvilket gør det sværere at bevare et højt tillidsniveau. Et lavt niveau af samfundstillid er krisehåndteringens værste fjende; et højt niveau af tillid er samarbejdets bedste ven.

Kære præsident. I kølvandet på pandemien er Nordens grundlæggende strukturer heldigvis intakte. Vi er ikke gået på kompromis med vores grundlæggende samfundsværdier. Alligevel har samarbejdet ikke altid været godt nok. Mange nordiske borgere er ramt af de grænsehindre, som eksisterede mellem vores lande. Kriser medfører, at myndigheder fokuserer indad, nationalt, og vi har for ofte set, at det nordiske samarbejde er blevet tilsidesat til fordel for nationalt fokus.

Skal idéen om den nordiske familie realiseres, må vi udvikle en forståelse og respekt for tillidens betydning i det nordiske samarbejde. Fra færøsk side har vi taget initiativ til en stor nordisk coronakonference senere på måneden, og formålet er at sætte fokus på, hvordan vi kan undgå, at kriser som covid-19-krisen bliver en forhindring for det nordiske samarbejde fremover.

Det leder mig så til debatoplæggets henstillinger, som jeg er positivt indstillet over for. Færøerne har en af verdens mest mobile arbejdsstyrker. Færingerne arbejder i de andre nordiske lande, og samtidig har vi som mange andre lande en stor mangel på arbejdskraft i øjeblikket. Vi har meget at miste, hvis der bliver flere grænsehindre mellem os. Jeg er derfor helt enig i debatoplæggets anbefaling om, at de nordiske lande skal advare i god tid og så vidt muligt forhandle om og begrunde deres beslutninger.

Tillid styrkes effektivt ved kommunikation og gennemsigtighed. Beslutninger, som vedrører andre nordiske lande, må i så vidt omfang som muligt ledsages af rimelige og saglige begrundelser. Med dette udgangspunkt ser jeg frem til et forbedret fremtidigt nordisk samarbejde. Tak.